

Desfacere totală (numai pentru scurt timp).

Din cauza desființării prăvăliei
desfacem mărfurile din magazine:
cu prețuri de fabrică

„STEA” S. A.
Cluj, Calea Regele Ferdinand N. 9

In așteptarea dictaturii...

Eri, înainte de amiază, lângă Catedrala unită, am ajuns din urmă o pereche de domni, cari traversau strada, cu pași rari și hotărâți. Unul înalt, brunet, îmbrăcat în raglan, cu pălărie de fetru, purtând monoclu, agita o servietă încurelată, dând explicații răsunătoare tovarășului său — un rotofeu mustacios, cu vădit aspect de provincial, care, înblănit și înmănușat, ca pentru gerul Bobotezii, îl asculta cu atenție evlavioasă, plesnindu-și la intervale limba, în semn de admirație.

La chioscul din colț, domnii s-au oprit, iar cel monoclat, cu glas de stentor, a comandat: — „O Diplomate — și „România Nouă”, pe când celalalt, adăugă mai modest: — „Și zece regale”.

— Iată un „duo” conștient, mi-am zis eu, privind încântat la formatul modest al ziarului în mâinile inelate ale „burjuului”, în timp ce „cilitorul”, căuta cu puține șanse, printre bancnotele mari, ce-i umflau „port-visit”-ul, o hârtie verde de cinci sute lei.

Și riscând o indiscreție nevinovată, — mănât de curiozitatea profesională — m'am apropiat mai tare de cei doi domni. Mă așteptam la comentarii și încercam să le înregistrez pe neobservate. Perseveranța mea mi-a prilejuit savurarea unei convorbiri „clasice” care denotă inconștiența și stupiditatea alor doi anonimi, dar și concepția morbidă, a unei coterii josnice, și a lacheilor ei — ierutați dintre semidocții politici românești. Convorbire pe care voiu încerca să o redau cât mai fidel, așa cum am auzit-o.

Domnii mei au vorbit despre situație, de momentul Mihalache și afacerea Burtică, despre o audiență și trecerea ce o arc cutare potentat în cercurile înalte, până când lunganul — eram în dreptul Teatrului — aruncându-și privirea pe „România Nouă”, a sucit odată capul și a glăsuț sentențios:

— Ce obrasnici ăștia, dom'le!

— Eu i-aș „interzice” de tot, avansă tovarășul său, scuturându-și indignat volumul astmatic.

Entuziasmul meu s'a spulberat într-o clipă. Așa dar domnii mei ne-ar „interzice”...

Mi-am mângâiat decepția momentană, cu constatarea măgulitoare că trece ziarul și la „adversari”, și ferindu-mă de convulsii agitate ale servietei din mâna eroului mai înalt, am petrecut mai departe perechea a cărei conversație devenea promițătoare.

— A naibii de scai, cu Maniul lor — adăugă disprețuitor întâiul: iar behăitul celui cu zece regale completă prompt:

— Așa-i dacă nu-i cine să-i pună la punct!

— Ehe, dacă vine dictatura, praf s'alege

din toată redacția. Știi cum îi zdrobeste. Die?! Li mănca 'n dinți, nu altceva.

— Zău? Noa, p'onoarea mea, c'ar și merita.

— Ascultă de mine. Aici (arătându-și pieptul), nu încap palavre. Știu din loc sigur.

Am rămas năuc. M'am oprit în mijlocul străzii, urmărind balansurile servietei, secundate în ațingeri de tangentă, de periferia înblănită.

Verificam în memorie dialogul senzațional, pe care întâmplarea mi-l oferise așa de norocos.

„Li zdrobeste! Știu din loc sigur...”

Încercările mele de a identifica pe cei doi eroi, au rămas infructuoase. Dar, mai mult decât numele, mă interesa mentalitatea lor bolnavă. Și educația lor civică, complectată în vre-o antișambră, sau la cutare casinou.

La redacție, am reprodus conversația înregistrată pe stradă, declarând ceremonios colegilor: „Faceți-vă testamentele fraților — până nu e prea târziu...”

Obsedat de cele auzite, nu-mi pot reține câteva reflexii. Vocea de stentor a brunetului, împrăștiată generos prin fumul țigaretelor „Diplomate”, mă isbește încă în urechi.

Nu cunosc indeletnicirile eroilor mei. După aspectul exterior, păreau a face parte din societatea înaltă. Ba confidențele lunganului li dădeau oarecum aere de om cu trecere: parlamentar, misit. — Vasilesc, sau mai știu ce notabilitate „bine cu toți Dumnezeui”.

În tot cazul, am avut înaintea mea doi intelectuali, cari erau în măsură a cunoaște forma de guvernământ, înscrisă în Constituția românească, la a cărei respectare s'a legat cu jurământ Regele Românilor și a cărei apărare au jurat-o guvernele Țării.

Dar de acestea nu se sinchisesc tovarășii plimbării mele de eri. Doar

„... știu din loc sigur” — și aceasta e suficient.

Căci, în definitiv, ce alta e și mult trâmbițată de Constituție — după teoria ticnitului nostru național, decât... vânt dela Bădăcin'...

Ceeace stigmatizează dureros societatea românească este chiar această concepție transactionistă și „prudentă” condamnată, ce animează pe admiratorii și lacheii.

Despre a cărei iluștri reprezentanți am scris rândurile de mai sus.

Așa dar vine dictatura...

Un comunicat presel, câteva afișe treicolore pe ziduri, eventual o sutăuna lovitură de tun și dictatura va fi instaurată. Iar constituția, transportată la Bădăcin,

Ori poate că încântat de trăsăturile energice ale profilului său roman, înzestrat cu îmbelsugată elocință ar reflecta și d. Gută la poreclă: „dictatorul en glas de bariton”. Schimbându-și fracul cu vre-o cămașă colorată, sau îmbrăcând uniforma de colonel în rezervă. (Mai știți?)

Vedeți dar, că nimio mai ușor.

Rămâne doar să se aleagă sistemul. Între „Mein-Kampf”-ul lui Hitler și fascismul lui Mussolini. Poate chiar și lovitură generalului Condylis a fotrunit simpatii!

O întrebare supărătoare poate să conturbe

acest vis idilic al oportunității, năruind planurile minuțios elaborate de grant... la câtorva bolnavi de egoism și setoși de aventură: Ce va sîce țara?

Cu precizie de seismograf al revoltei sufletesti a maselor și cu fidelitate de oglindă a avidității de dreptate și legalitate a acestui neam, răspundem adeptilor dictaturii ahtiate: Să nu aștepte răspunsul țării, concretizat în acțiune.

Dar nu va trece mult și se va libera acest vis copilăresc, căci conștiința peșterii române nu mai poate fi ametită de un „scurt” tînut la radio, sau exaltată de o pară... militară.

Dacă persecuțiile și încercările de distrugere morală a celor „preterați” au fost parate cu energie, lumea de bine nu se mai intimidează nici de tentative de asasinat. Căci „le volnicile, ori încercare de smulgere a drepturilor” „tînuil, sau de îngrădire a libertăților cetății” „ti, împinge pe Români conștienți în garda democratică de oțel a demnității naționale, căreia nu-i poate rezista nici 24 de ore o dictatură sprijinită pe vînt.

Și dacă vine?

— Atunci praf s'alege din noi.

— „Li mănca 'n dinți, nu altceva!” („Ai naibii de scai, cu Maniul lor!”)

Așa dar, din expectorările eroului cu monoclu (care știe din loc sigur), cunoaștem și programul salutar al viitoarei forme dictatoriale! Salvarea țării? — As. de loc. Încurajarea industriei naționale? Reînvierea creditului? — Probleme de importanță secundare.

Una primează: „atunci praf s'alege din „România Nouă”...”

Vedeți, deci că părinteasca îngrijire, de care în mod excepțional ne bucurăm astăzi, nu ne-ar părăsi nici dacă vine dictatura, care are un program special pentru noi...

La aceste, un singur lucru avem de observat: Țara în care la ordinul Ministrului de Justiție, se arestează victima unui asasinat cu dedubturi: unde organe oficiale se dedau la falsuri, pentru a terfele în noroiu un nume scump românesc; (și aceste fără dictatură), e păcat să fie târâtă în aventura unor desechilibrați. Numai pentru a administra o lecție, fie cât de drăstică, unor oameni incoezi.

Dacă cei doi eroi ai acestor șire își vor arunca ochii pe „România Nouă”, poate împodobiți cu albul inocenței sau decorată cu reclame de bisturiul stărilor excepționale, să fie liniștiți, că în așteptarea dictaturii care „li va zdrobi în dinți”, cei dela „România Nouă” si-au făcut testamentul: la care, câte-un mic codiell, va apare în coloanele ziarului. Până ne vor „interzice cu totul”...

În așteptarea dictaturii, am scris rândurile de mai sus.

Dar — fie vorba între noi — în urma evenimentelor politice ce s'au precipitat, așteptăm mai degrabă guvern național-țărănesc.

(C. C.)

BODEGĂ-RESTAURANT

„CZELL”

STRADA I. G. DUCA No. 3

Aperitive,

d'ferite mezeluri, salate proaspete.

Restaurant de primul rang, bucătărie excelentă, grătar special.

Meu și abonament lunar,

prețuri moderate. Viaturi speciale indigene și străine.

În fiecare seară concertează muzică de primul rang

Alutorul a sosit!

JAWOL

singurul medicament care COMBATE
DU ERILE DE CAP și de DINȚI,
DURERI REU MATICE, NEURAL-
GIE, GRIPĂ și RĂCEALĂ

1 cutie cu 3 tablete lei 9—

În toate farmaciile.